

vala, že souvisí s uvedeným příběhem. Tím méně lze podle toho, co předsláno, tvrditi po stránce subjektivní, že obžalovaný za zjištěných okolností a na zjištěném místě věděl nebo počítal aspoň s možností, že bude při činu, k němuž ani nedošlo, přistižen, nebo že se o činu doví větší počet lidí.

Hledíc k těmto vývodům nelze popříti, že jest odsuzující rozsudek první stolice stížen zmatkem podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., pročež bylo důvodné zmateční stížnosti vyhověti.

Čís. 5817.

Uplynula-li už pred oznámením činu, kvalifikovaného ako prestupok podľa § 41 tr. zák. prest., lehota § 17, odst. 1 zákona o ochrane cti pre podanie súkromnej žaloby, je vôbec a v ktoromkoľvek stadiu pokračovania zavedeného podľa § 41 tr. zák. prest. vylúčené, aby mohla byť s úspechom podaná žaloba i v smysle § 17, odst. 2 zákona o ochrane cti.

Rozhodnutie o útratách s hľadiska posledného odstavca § 442 tr. p.

(Rozh. zo dňa 9. februára 1937, Zm III 601, 602/36.)

N a j v y š š í s ú d preskúmal trestnú vec proti A., obžalovanému z prestupku urážky na cti, následkom opravného prostriedku generálnej prokuratúry pre zachovanie právnej jednotnosti a vyniesol tento rozsudok:

Opravný prostriedok pre zachovanie právnej jednotnosti sa uznáva základným a vyslovuje sa, že pravoplatnými rozsudkami okresného súdu zo dňa 25. mája 1936 a krajského súdu zo dňa 29. septembra 1936 bol porušený zákon v ustanovení § 17, odst. 1 a 2 zákona zo dňa 28. júna 1933, čís. 108 Sb. z. a n.

Podľa § 442, posl. odst. tr. p. sa zrušujú uvedené rozsudky v celom rozsahu a obžalovaný A. sprostúje sa v smysle § 326, čís. 4 tr. p. obžaloby na neho pre prestupok urážky vznesenej. Náklady trestného pokračovania, vynímajúc tie, ktoré vznikly zastupovaním súkromnej obžaloby a obhajobou obvineného, hradí štátna pokladňa.

D ô v o d y:

Rozsudkom okresného súdu zo dňa 25. mája 1936 bol A. uznaný vinným prestupkom urážky podľa § 1 zákona o ochrane cti. Tohoto prestupku sa obžalovaný podľa rozsudku dopustil tým, že 28. januára 1936 vo vinohradoch u S. sa vysslovil voči M. »aj teba zastrelím« a tak mu vyhrážal zlým nakladaním. Obžalovaný a jeho obhájca ihneď ohlásili proti tomuto rozsudku odvolanie. Dôsledkom toho zaoberal sa vecou krajský súd ako súd odvolací, ktorý rozsudkom zo dňa 29. septembra 1936 potvrdil prvostupňový rozsudok. Tým bolo pokračovanie, hľadiac na ustanovenie § 556, odst. 2 tr. p., pravoplatne skončené.

O čine učinilo okresnému súdu oznámenie četníctvo, ktoré v konaní obžalovaného videlo prestupok nebezpečnej hrozby podľa § 41 prest. zák.

Tiež zmocnenec štátneho zástupcu kvalifikoval ono konanie v písomnom obžalobnom návrhu rovnakým spôsobom. Na pojednávaní u prvostupňového súdu však — soznavši, že vyhrážanie obvineného nebolo mienené vážne a že preto nie je daná skutková podstata spomenutého prestupku — upustil od obžaloby. Právny zástupca poškodeného ihneď prevzal zastupovanie obžaloby a v návrhu na pokračovanie vo stíhaní prekvalifikoval čin ako prestupok urážky podľa § 1 zákona o ochrane cti.

Ponevác urazeným neni žiadna z osôb či úradov uvedených v § 14, odst. 2—5 zákona o ochrane cti, ľze stíhať tento prestupok podľa § 17 tohoto zákona výhradne žalobou súkromnou. Táto musí byť podľa prvého odstavca § 17 cit. zák. podaná u súdu do 2 mesiacov od tej doby, kedy sa urazený dozvedel o čine a o osobe vinníkovej. Len vtedy — ako je zrejmé z odst. 2 § 17 cit. zák. — keď bolo učinené oznámenie pre čin, ktorý sa stíha verejnou žalobou podľa iného zákona než o ochrane cti, a keď odoprel verejný žalobca čin stíhať, alebo keď pokračovanie skončilo zastavením, alebo sprosťujúcim rozsudkom, môže byť podaná súkromná žaloba v smysle zákona o ochrane cti pre tenže čin aj vtedy, keď už uplynula spomenutá lehota, najpozdejšie však do 15 dní od doby, kedy bolo urazenému sdelené odopretie zastupovania obžaloby verejným žalobcom, resp. bol sdelený výsledok súdneho pokračovania; neboly-li mu tieto okolnosti sdelené, do 2 mesiacov od onoho odopretia alebo od právnej moci sprosťujúceho rozsudku, alebo usnesenia o zastavení. Ale pre všetky tieto prípady výslovne stanoví § 17, odst. 2 zákona o ochrane cti podmienku, že oznámenie bolo učinené buď u súdu, alebo u štátneho zastupiteľstva v dvojmesačnej lehote § 17, odst. 1 cit. zákona.

V súdenom prípade bol čin spáchaný dňa 28. januára 1936, a to priamo voči urazenému, takže tento sa ihneď pri čine dozvedel o čine aj pachateľovi. Oznámenie o tom bolo u okresného súdu učinené až 5. apríla 1936. Uplynula tedy už pred oznámením činu lehota v § 17, odst. 1 zákona o ochr. cti stanovená pre podanie súkromných žalôb vo veciach pre trestné činy proti zákonu o ochrane cti. Dôsledkom toho bolo vôbec a v každom stadiu pokračovania zavedeného podľa § 41 prest. zák. vylúčené, aby s úspechom mohla byť podaná žaloba aj v smysle § 17, odst. 2 cit. zákona, lebo stíhanie trestného činu súkromnou žalobou bolo už v dobe podaného oznámenia vylúčené. Mal byť preto obžalovaný v smysle § 326, čís. 4 tr. p. obžaloby sprostý.

Keď prez to okresný súd uznal obžalovaného vinným prestupkom urážky podľa § 1 cit. zák. a vymeral mu trest, porušil zákon v ustanovení § 17, odst. 1 a 2 spomenutého zákona. Tým zavinił zmätok podľa § 385, čís. 1 c) tr. p. To platí aj o rozsudku krajského súdu, lebo týmto bol potvrdený prvostupňový zmätočný rozsudok.

Ustanovenie § 21, odst. 2 zákona o ochrane cti, na ktoré sa odvoláva krajský súd, tu vôbec neprichádza v úvahu, lebo to sa týka — ako je presne zrejmé zo slov »v prípadoch odst. 1« — len tých trestných činov podľa zákona o ochrane cti, ktoré sú uvedené v § 14, odst. 4 a 5 a pri ktorých je k žalobe oprávnený žalobca tak súkromný, ako aj verejný. Prestupok urážky, o ktorej pojednávaly nižšie súdy, nie je uvedený v § 14, odst. 4 a 5, lebo urazený nie je osobou v tomto predpise menovanou a ide

tu — ako už bolo konštatované — výhradne o čin stíhateľný na žalobu súkromnú.

Bolo preto vyhovené opravnému prostriedku k zachovaniu právnej jednotnosti, podanému generálnou prokuratúrou, a vyslovené porušenie zákona v ustanovení § 17, odst. 1 a 2 spomenutého zákona. Ponevác porušenie to sa stalo v neprospech obžalovaného, lebo tento bol odsúdený, ačkoľvek mal byť obžaloby sprostý, boly v smysle posl. odst. § 442 tr. p. zrušené oba rozsudky v celom rozsahu a obžalovaný A. bol podľa § 326, čís. 4 tr. p. obžaloby sprostý.

V smysle § 482, odst. 1 tr. p. bolo vyslovené, že náklady trestného pokračovania, vynímajúc tie, ktoré vznikly zastupovaním súkromnej obžaloby a obhajobou obvineného, hradí štátna pokladňa. O útratách strán nebolo týmto rozhodnuté, ponevác ustanovenie § 442, posl. odst. tr. p., vymedzujúc opatrenia, ktoré sa majú učiniť a medzi ktorými nie je rozhodnutie o útratách, nedáva k tomu základu.

Čís. 5818.

Predpis § 343, odst. 1, čís. 6 tr. p. vylučuje z rozhodovania o veci nielen toho porotcu, u ktorého bola prekážka v dobe samého pojednávania, ale aj toho, u ktorého jestvovala v dobe zostavenia soznamu porotcov tak služebných ako aj ročných a prvotných.

(Rozh. zo dňa 9. februára 1937, Zm III 603/36.)

Najvyšší súd v trestnej veci pre zločin podpaľačstva, vyhovujúc zmätočnej sťažnosti obžalovaného, z dôvodu zmätočnosti podľa § 29, čís. 3 por. nov. zrušil rozsudok porotného súdu s celým pokračovaním, ktoré nasledovalo na úkon, zakladajúci zmätočný dôvod, vrátil trestnú vec krajskému ako porotnému súdu k novému pojednávaniu a rozhodnutiu a zmätočnú sťažnosť verejného žalobcu vcelku a zbývajúcu časť zmätočnej sťažnosti obžalovaného poukázal na toto rozhodnutie.

Z d ô v o d o v:

Zmätočnej sťažnosti obžalovaného, pokiaľ je založená na dôvode zmätočnosti podľa § 29, čís. 3 por. nov., nelze odopreť oprávnenie.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní je zrejmé, že sa vynesenia rozsudku ako porotca zúčastnil M. Po skončení pojednávania bolo zistené, že tento porotca bol rozsudkom krajského súdu zo dňa 18. apríla 1934 odsúdený pre návod ku zločinu pokračujúcej krádeže podľa § 69, čís. 1, §§ 333, 336, čís. 4 tr. p. a § 48 tr. nov. do žalára na 8 mesiacov a ku strate úradu na 3 roky a volebného práva do obcí na 3 roky, a to bezpodmienečne, že vrchný súd, rozhodujúc o odvolaní tak verejného žalobcu, ako aj M., rozsudkom zo dňa 10. januára 1935 potvrdil prvostupňový rozsudok a že najvyšší súd zčasti odmietol a zčasti zamietol zmätočnú sťažnosť M. usnesením zo dňa 8. januára 1936.